

Pla Local de Seguretat

Des del comú d'Elleida considerem que el Pla Local de Seguretat per als propers 4 anys és un document de gran rellevància que ha de marcar una estratègia, el màxim de compartida per actors polítics i socials, per garantir la seguretat i la bona convivència a la nostra ciutat.

Entenem que aquest pla ha de ser ambiciós, perquè el repte de la seguretat és gran; realista i concret, per a que es tradueixi en accions clares que es puguin anar avaluant; i innovador, perquè l'increment dels problemes de seguretat i de percepció de seguretat ens obliguen a pensar noves fórmules que superin les limitacions de les actuals.

Des d'aquesta perspectiva, considerem que el document presentat pel govern presenta mancances importants, i que seria bo donar-nos més temps per arribar a un millor disseny de l'estratègia de seguretat.

En aquest document us desgranem l'anàlisi que hem fet del Pla proposat, una anàlisi que ens duu a plantejar la necessitat de:

- Incorporar en major mesura estratègies i actuacions que responguin a un enfocament integral de la seguretat humana basat en la cohesió social, les eines de gestió dels conflictes no únicament policials, la incorporació de la ciutadania com un actor responsable i clau en la gestió de la seguretat, i la transversalitat de les polítiques de seguretat. Reforçar la perspectiva preventiva, de mediació i d'acció comunitària al costat de les mesures més clàssiques del model de seguretat punitivista.
- Donar major concreció als objectius i pla d'actuacions, reforçant la coherència respecte els problemes identificats en la diagnosi, completant alguns elements de diagnosi que trobem a faltar, i atenent a la diversitat de problemes de seguretat i de context que es donen en els diferents barris de la ciutat.
- Incorporar més actors a la diagnosi, debat i posterior implementació i seguiment del pla local de seguretat, entre els quals destaquem els col·lectius de persones nouvingudes, persones responsables d'escoles, instituts i centres de salut o representants del sector de l'oci.

Entenem que per atendre aquestes observacions, i les que hagin pogut fer altres grups municipals, seria desitjable ajornar el calendari previst per a l'aprovació del Pla Local de Seguretat, donant-nos més temps per compartir visions i propostes i consensuar una millor estratègia de seguretat.

Anàlisi del Pla de Seguretat Local

a) Respecte l'apartat de diagnosi

- En l'apartat de delictes per violència de gènere, no hi ha cap menció a l'explotació sexual!
- En l'apartat de mobilitat, es destaquen els accidents amb implicació de VMP (103) i bicis (31), quan la majoria d'accidents segueixen sent relacionats amb cotxes (total accidents de trànsit: 2.000. Total denúncies trànsit: 23.857. Denúncies per conduir sota efectes alcohol o drogues 298)

- En la descripció de l'oferta de seguretat a la ciutat, no es donen dades d'efectius de Mossos ni de Guàrdia Civil. Tampoc dades de seguretat privada (només es menciona algun cosa sobre l'ús i insuficiència de seguretat privada en serveis municipals, especialment serveis socials).
- S'identifica el biaix masculí en la composició de la Guàrdia Urbana (falten dones!), però no es diu res del biaix racial (quan en diversos llocs s'identifica l'elevada presència de persones migrades o la falta d'arrelament com un problema de seguretat o percepció de seguretat)
- Falten dades per contrastar algunes percepcions ciutadanes que s'agafen com a base de la diagnosi. Per exemple, es diu que «bona part de la ciutadania» considera la manca d'arrelament i d'identificació amb la ciutat de les persones nouvingudes com un problema de seguretat, però no hi ha una anàlisi d'aquesta qüestió a partir de dades, i que incorpori també el criteri pobresa. S'identifica el sensellarisme com un greu problema de seguretat (no com un problema de drets humans!), sense cap informació de quin tipus de victimització produeix...

b) Respecte l'apartat d'objectius estratègics

Els objectius fixats no acaben de donar resposta a problemes identificats en la diagnosi. Per exemple, s'identifica increment de delictes amb violència i contra patrimoni, i no apareix cap objectiu que hi estigui relacionat. El mateix respecte temes d'arrelament i cohesió social... S'indica com a objectiu «mantenir» la proximitat, com si no hi hagués necessitat de millorar, no només proximitat sinó la coordinació amb altres departaments per incidir o canviar cap a un enfocament restauratiu i comunitari més elaborat que l'actual. En la diagnosi apareix el tema de l'alcohol i drogues en diversos punts (en relació a percepció de seguretat, seguretat en l'oci, seguretat vial...) però després no hi ha cap objectiu estratègic en relació a això.

Objectius molt generals. Per exemple, millorar la seguretat viària i de mobilitat evidentment que ha de ser un objectiu (com millorar la seguretat en general). Tot i que després en les fitxes d'actuació ja es marquen subobjectius més concrets, entenem que s'hauria de concretar ja una mica més en aquesta fase d'objectius estratègics. També estaria bé quantificar objectius, o si més no els subobjectius, per facilitar avaluació posterior.

Alguns exemples d'altra mena d'objectius, més connectats amb els problemes principals assenyalats a la fase de diagnosi:

- Redissenyar i animar l'espai públic (importància de l'espai públic i la vida pública com a elements per millorar la seguretat i la sensació de seguretat)
- Reforçar l'acció comunitària i la transversalitat de polítiques per millorar l'arrelament i cohesió als barris
- Establir una estratègia local per prevenir i reduir el consum d'alcohol i drogues
- Millorar l'actuació contra el crim organitzat
- Millorar la gestió de dades per a una intervenció més eficaç

c) Respecte les accions vinculades als objectius

En les fitxes d'accions tampoc no hi ha quantificació dels objectius i subobjectius, ni mecanismes d'avaluació.

En general, enfocament molt centrat en actuacions de forces de seguretat. Sí que s'indica necessitat de coordinació amb altres àrees, i apareixen algunes mesures no vinculades a forces de seguretat (ex. il·luminació), però al nostre entendre no reflecteix en enfocament prou ampli o transversal. Reivindiquem un enfocament més basat en la cultura de la pau i la cohesió social, des de la cultura de la responsabilització comunitària, la reparació de les persones agreujades, la mediació sociocomunitària i intercultural, que tingui més en compte les causes estructurals de la violència i les aproximacions restauratives.

També trobem a falta una major territorialització dels objectius i accions, per donar resposta als problemes o necessitats diagnosticats per a cada barri. Per exemple, a la diagnosi s'identifiquen com els problemes de seguretat més importants al Centre Històric els problemes estructurals i d'habitabilitat dels edificis o la sobreocupació de l'espai públic, però després no hi ha accions per abordar aquests problemes. També s'esmenten el Secà, Mariola, Centre Històric-Estació i Clot com els barris amb més problemes de convivència, però no hi ha objectius i accions concretes en aquests barris per abordar-los.

Obj 1. Proximitat: manca una aposta clara per enfocament comunitari i restauratiu. Cap mesura vinculada a habitatge (tot i que surt com un dels problemes). Cap acció concreta respecte paper educadors, mediació o plans comunitaris... Respecte a consum de drogues i alcohol identificat com un dels problemes de convivència i seguretat, no es preveu cap nova acció o reforç, més enllà de «continuitat» en programes que segons la diagnosi no han resolt el problema....

Obj 2. Mobilitat: cap mesura vinculada a canvis en el model de mobilitat i urbà. Molt centrat en controls de trànsit + sensibilització, però res sobre redistribució de l'espai públic, sobre noves normes de reducció de velocitat (surt alguna cosa però no està gens clar a què es refereix)

Obj 3. Violències masclistes: no hi ha ni una sola referència a explotació sexual, ni en els subobjectius ni en l'apartat d'accions.

Obj 4. Organització Guàrdia Urbana: inclou incrementar plantilla (tot i que a diagnosi s'indica que el rati GU/hab. està per sobre del de Catalunya). Falta Guàrdia Urbana o falten Mossos? O falten educadors/es socials, treballadors/es socials, mediadors/es comunitaris, mediadors/es interculturals... ? No s'inclouen accions clares per millorar la coordinació amb altres àrees ajuntament, ni formació en acció comunitària i restaurativa.

Obj 5. Riscos naturals i antròpics: res sobre disseny urbà, refugis climàtics, arbrat...

d) Respecte la metodologia

Sobre sessions participació: no hi ha cap sessió que hagi comptat amb entitats de persones migrades o d'origen migrant! Se'ls assenyala com a problema però no se'ls té en compte en la participació!

Es troba a faltar també la participació d'algunes entitats de veïns i comerciants de barris que estan identificats com barris amb més problemes de seguretat i convivència. De Centre Històric,

participen Jaume I i Ereta, però no la plataforma Som Veïns ni altres membres del Consell de barri. De Mariola, participa només l'associació veïnal del Blocs Juan Carlos, però no es busca altres entitats o membres del consell de zona. D'entitats de comerç no hi participen l'Associació d'Empresaris del Centre Històric, o l'Associació de comerciants de Democràcia Noguerola (que també apareix com a barri amb problemes).

De l'àmbit feminista, participa CCOO Secretaria de la Dona, però no Dones Lleida o Marea Lila.

No veiem que hi hagi hagut participació de directors/es d'escoles i instituts o de centres de salut, o representants del sector de l'oci (sectors que haurien de participar, segons les pròpies indicacions de la Generalitat per a l'elaboració de Plans Locals de Seguretat)

Sobre l'enquesta: no hi ha segmentació per edat ni sexe. Sí que hi ha segmentació per barri (mostra aleatòria proporcional a població). No hi ha informació sobre la composició demogràfica de la mostra obtinguda, cosa que dificulta interpretar correctament les dades que es donen després desagregades per sexe i edat. Els resultats que es donen per barris són una mica desconcertants, i contradiuen algunes informacions de la diagnosi (ex. a Raimat surt un índex de 50% de persones que han patit robatori, 9% a Ciutat jardí i Joc de la Bola, 5% a Centre Històric. Respecte altres delictes o problemes de seguretat també semblaria que les zones amb més problemes són Raimat, Sucs, Ciutat Jardí, Joc de la Bola, tot i que en la diagnosi s'indica que els barris amb més problemes de seguretat són Mariola, Centre Històric, Secà, Estació-Noguerola...)

Signat: Laura Bergés Saura

Portaveu del Grup Municipal Comú d'Elleida